

De Tempeliers en de Heilige Graal

Non nobis
sed tuis

Domine
nomini da

non nobis
gloriam.

De legendarische Orde van Tempeliers was actief tijdens de kruistochten in de 12^e en 13^e eeuw. De christelijke ridder-monniken zouden volgens de legendes in het Heilige Land allerlei mythische voorwerpen hebben buitgemaakt, waaronder de Heilige Graal, de beker waarin tijdens de kruisiging het bloed van Jezus was opgevangen. Ook werden zij verdacht van gnostische sympathieën. Dit is nooit bewezen. Niettemin eindigden vele Tempeliers op de brandstapel wegens 'ketterij'.

Tijdens hun gevangenschap hebben de Tempeliers religieuze afbeeldingen gekrast op de muren van hun kerkeren. Historici denken dat ze niets bijzonders betekenen. De zeven eeuwen oude reliëf-tekeningen blijken ons echter te leiden naar het geheim van de Heilige Graal!

Opkomst en ondergang

De Orde van de Tempeliers werd in 1118 opgericht door de Franse edelman Hugo van Payns en bestond aanvankelijk uit negen mannen. Het doel van de orde was pelgrims te beschermen tegen overvallers op hun reis naar Jeruzalem. De ridders wilden tevens leven in navolging van Christus en legden de monastieke geloftes af van armoede, kuisheid en gehoorzaamheid. De voor die tijd volledig nieuwe combinatie van militair en monnik sprak tot de verbeelding van de Fransen. De orde groeide al gauw in aantal, rijkdom en macht. Ze ontvingen geld, goederen en land van burgers en machthebbers. Hun moed was legendarisch. De goed getrainde ridder-monniken vochten door tot de dood. Ze gaven zich alleen over als hun bevelhebber dit besliste en dat gebeurde niet snel. Naast het beschermen van pelgrims namen zij ook deel aan kruistochten tegen de moslims, om Jeruzalem te behouden voor de christenen.

Rond 1300 werd Jeruzalem veroverd door de moslims. De Tempeliers trokken zich definitief terug uit het Heilige Land. De Franse koning Filips IV verkeerde in geldnood en bedacht een complot om de rijkdommen van de Tempeliers te vergaren. Op 13 oktober 1307 werden in het hele land

Tempeliers opgepakt wegens beschuldiging van ketterij, homoseksualiteit en corruptie. Filip had geen bewijzen voor deze aantijgingen, maar de martelmethodes van de Inquisitie leverden hem de 'bekenentissen' die hij nodig had om de bezittingen van de orde te confisqueren. Veel Tempeliers eindigden op de brandstapel. In 1312 werd de orde door de paus officieel ontbonden. In 2007 zijn de Tempeliers alsnog vrijgepleit en in ere hersteld door paus Benedictus. Dit naar aanleiding van de vondst van documenten waaruit onder andere blijkt op welke wijze de bekentissen tot stand waren gekomen.

Gnostische opvattingen

Veel van de beschuldigingen tegen de Tempeliers kwamen uit de duim van koning Filip, maar de geruchten over gnostische opvattingen zijn nooit verdwenen. Dit is mede gevoed door de waas van geheimzinnigheid die rond de initiaties en rituelen van de orde hangt. Was hier misschien toch iets van waar?

Als we het schaarse, bewaard gebleven materiaal van de Tempeliers nader bestuderen, valt op dat er een thema lijkt van (goddelijke) eenheid tegenover (aardse) dualiteit: een mystiek concept dat we ook in de gnostiek terugvinden. Een voorbeeld is het befaamde Tempelierzegel met twee ruiters op één paard (illustratie 1). De betekenis hiervan is niet bekend. Is het een uiting van verbondenheid en broederschap, of een teken van armoede? Had niet elke ridder een eigen paard? Er zijn diverse argumenten die beide antwoorden onwaarschijnlijk maken.

Aannemelijker lijkt dat de twee ruiters op één paard een metafoor zijn voor het innerlijk versmelten van de polariteiten, als de weg naar een Godservaring. Zeker als we andere voorwerpen naast dit zegel plaatsen. Het wapenschild van de Tempeliers, bijvoorbeeld, is een rood kruis op een zwart met witte achtergrond (illustratie 2). Het gelijkarmige kruis (Grieks kruis) is een klassiek symbool voor de versmelting van de tegenstellingen. Strategisch geplaatst in het midden van de zwart-witte achtergrond (yin en yang), wordt deze interpretatie onderstreept. Ook de zwart met witte vlag van de Tempeliers, de Beauceant genaamd, sluit symbolisch hierbij aan (illustratie 3).

En dan zijn er nog de graven van de Tempeliers. Op een aantal hiervan is de overledene afgebeeld met gekruiste benen (illustratie 4), een merkwaardig detail waarvoor

1. Zegel van de Tempeliers

2. Wapen van de Tempeliers

3. Vlag van de Tempeliers

4. Graf van een Tempelier (Temple Church, Londen)

Alle symbolen op deze alchemische illustratie verwijzen naar de kundalini-energie: de slang, de vrouw op de maan (Sophia) en de achtpuntige ster.

5. Uit: Clavis Artis, laat 17e, begin 18e eeuw.

historici geen verklaring hebben. Eén van de theorieën is dat de gekruiste benen verwijzen naar deelname aan een kruistocht, maar deze verklaring is niet sluitend voor alle gevallen waarbij een ridder op dergelijke wijze is afgebeeld. In de esoterische tradities staan gekruiste benen symbool voor de versmelting van de tegenstellingen tot een goddelijke eenheid.

Op het zegel met de twee ruiters op één paard vinden we nog twee aanwijzingen naar de versmelting der tegenstellingen: de twee speren naast elkaar en het dubbele kruis op de wapenschilden van de ruiters. De twee kruisen op elkaar vormen een achtpuntige ster, de zogenaamde Morgenster, een oeroud symbool voor het goddelijke.

De Morgenster

De achtpuntige ster is een symbool van de Soemerische godin Inanna en haar Akkadische tegenhangster Ishtar. Deze godinnen zijn tevens geassocieerd met de planeet Venus, die de Morgenster wordt genoemd omdat Venus, na de zon en de maan, de helderste is van alle hemellichamen en kort voor zonsopgang zichtbaar is in het oosten. Venus kondigt als het ware de zon aan en werd daarom al in de verre oudheid geassocieerd met het goddelijke. In het verlengde hiervan staat de achtpuntige ster in diverse esoterische tradities voor de sluimerende goddelijke energie in het bekken van de mens: de kundalini-shakti genoemd door de yogi (illustratie 5).

De Tempeliers hebben de achtpuntige Morgenster geplaatst op munten, op zegels en op door hen gebouwde kerken en kathedralen. Een intrigerend voorbeeld vinden we tussen de diverse fresco's in de Tempelierkapel van Cressac-Saint-

Genis, in Frankrijk (illustratie 6). Mijn interpretatie is dat alle symbolen in de cirkel verwijzen naar het goddelijke in de mens, oftewel de kundalini-energie. De kleine cirkel met een punt in het midden is het symbool voor de zon en voor goud. De A(lpha) is de eerste letter van het alfabet en verwijst naar het goddelijke beginsel van onze schepping. De mysterieuze kronkellijn op de bovenkant van de A is de (slangen)beweging van de kundalini-energie, opstijgend door de wervelkolom.

De Coudray Toren in Chinon

Een van de plaatsen waar de Tempeliers gevangen hebben gezeten, voorafgaand aan hun veroordeling en terechtstelling, is de Toren van Coudray in de Franse plaats Chinon. Op de muren van de toren hebben de mannen religieuze tekeningen achtergelaten. Deze verschaften ons

9. Graffiti achtergelaten door de Tempeliers in de Toren van Coudray in Chinon.

6. Fresco in Tempelkerk

7. De baan die de planeet Venus om de aarde maakt in 8 jaar.

8. Het ornament boven de ingang van Tempelkerk Santa Maria dos Olivais in Tomar, Portugal.

9. Een munt, uitgegeven door de Tempeliers.

veel duidelijkheid over de gnostische kennis die zij bezaten (illustratie 9). De monniken hebben aan de kalkstenen muren van hun gevangenis toevertrouwd waarover ze tijdens de foltering van de inquisiteurs hebben gezwegen. De ruwe tekeningen bevatten symboliek waarvan alleen 'ingewijden' de betekenis begrijpen. Op illustratie 10 staat links de heilige Catharina afgebeeld, herkenbaar aan haar vaste attribuut: het wiel waarop zij is gemarteld. Het wiel op deze gevangenis muur heeft acht spaken, die duidelijker zijn uitgewerkt dan de heilige zelf. Dat we dit mogen zien als een verwijzing naar de achtpuntige Morgenster, en daarmee naar de kundalini-energie, kunnen we afleiden uit de planeet Venus (cirkel met kruis eronder), links naast Catharina.

Illustratie 11 sluit prachtig aan bij de symboliek van 10. Rechts zien we het hoofd van een monnik met een aureool. Dit aureool is het gevolg van de activering van de pijnappelklier, die is afgebeeld links naast de man, als een grote uitholling met stralen er omheen. De fleur-de-lys onder de uitholling, bevestigt onze interpretatie. De fleur-de-lys is een oeroud symbool van de pijnappelklier. Tussen de

10. en 11. Tekeningen van 9.

fleur-de-lys en de monnik is een trap met zes treden gekerfd: de zes chakra's die de kundalini doorloopt om bij de pijnappelklier te komen.

Innerlijke kruisiging

Uit de achtergelaten graffiti in torens van de Franse Bastide-stad Domme, waar ook Tempeliers gevangen zaten in afwachting van hun proces, kunnen we afleiden dat zij wisten dat veel verhalen in de Bijbel een symbolische laag hebben. Zo staat de kruisiging van Jezus op het symbolische niveau voor het sterven van het ego tijdens het proces van spiritueel ontwaken. Op illustratie 12 staat een kruisigingsscène uit de gevangenis van Domme afgebeeld. Wat opvalt, is dat om het kruis en de twee bijstanders heen een huis is gekerfd. De boodschap hiervan is dat de kruisiging, op een dieper niveau, zich afspeelt in de mens.

12. Kruisigingsscène, Domme.

Jezus hangend aan een (levens)boom.
De zeven punten verwijzen naar de
zeven chakra's.

13. Graffiti in de gevangenis van Domme.

14. Fresco van levensboom in de
Tempelierkerk van Montsaunès.

15. Gravure uit "Hermetische schriften",
Vincentius Koffsky, 1786.

Op het hoofd van de gekruisigde Jezus is een tweede, kleiner kruisje geplaatst. Ook dit is een aanwijzing dat de dood van Jezus staat voor een innerlijk proces. Het ego sterft als de kundalini-energie is opgestegen tot in het hoofd, en de mannelijke en vrouwelijke energieën (de innerlijke dualiteit) versmelten tot een eenheid. Dit zogenaamde heilige huwelijk wordt op illustratie 12 uitgebeeld door de man en de vrouw (de apostel Johannes en Maria) naast het kruis. Voor een uitgebreidere uitleg, met onderbouwing, van de kruisigingsymboliek in de Bijbel verwijs ik de lezer graag naar mijn boek *Ecce Homo*, de beeldtaal van de Bijbel.

Heilige Graal

Op de muren in Domme staat ook illustratie 13: een afbeelding van de Heilige Graal. Mijn interpretatie is dat dit een beker met een levensboom voorstelt, en dat dit een metafoor is voor het bekken van de mens (de beker), met de ontwaakte kundalini die omhoog stroomt naar het kruinchakra (de levensboom). De beker is octogonaal (achthoekig), een verwijzing naar de Morgenster. De boom heeft zeven takken: dit zijn de zeven chakra's die geopend worden door de kundalini. Een bevestiging van deze interpretatie kunnen we vinden in Tempelierkerk van Montsaunès: de levensboom, afgebeeld op een van de muren, is op precies dezelfde wijze uitgevoerd (illustratie 14)!

De Tempeliers wisten dus dat de mythische Heilige Graal geen fysiek voorwerp is, maar een metafoor voor de goddelijke energie in ons bekken. Volgens de legendes zou drinken uit de Heilige Graal genezing en eeuwig leven geven. Dit zijn eigenschappen van de kundalini-energie die, als zij ontwaakt, de mens zuivert, heelt en herenigt met God.

Spiritueel testament

De Tempeliers spreken nog altijd zeer tot de verbeelding. Regelmatig verschijnen er goedverkopende boeken met de meest ongeloofwaardige en ongefundeerde hypotheses en complottheorieën. Al deze eeuwen is de waarheid over de spiritualiteit van de Tempeliers zichtbaar geweest op Franse gevangenis muren: door historici niet op waarde geschat en onbekend bij een groot deel van de wereld. Een ontroerend spiritueel testament, voor ons achtergelaten door heldhaftige mannen, die gemarteld en gedood werden door dezelfde paus en koning die ze zo trouw en gepassioneerd hadden gediend.

tekst: Anne-Marie Wegh
www.anne-marie.eu

Anne-Marie schrijft boeken over de beeldtaal van de Bijbel. Haar nieuwste boek is "Maria Magdalena, auteur van het vierde evangelie".